

**Konkursa
„Gada balva cilvēku ar invaliditāti atbalstam 2020”
NOLIKUMS**

PAMATOJUMS

Latvijas Republikas tiesībsargs (turpmāk – tiesībsargs) veic ANO konvencijas “Par personu ar invaliditāti tiesībām” (turpmāk – ANO Konvencija) īstenošanas pārraudzību. ANO konvencija, cilvēku ar invaliditāti integrācijas procesā, lielu nozīmi piešķir pilsoniskās sabiedrības līdzdalībai un to intereses pārstāvošajām nevalstiskajām organizācijām. Tiesībsargs sadarbībā ar Invalīdu un viņu draugu apvienību “Apeirons” un Latvijas Nacionālo bibliotēku organizē konkursu “Gada balva cilvēku ar invaliditāti atbalstam 2020”, lai identificētu labās prakses piemērus, izceltu un novērtētu individuālus sasniegumus un sekmētu Latvijas nevalstisko organizāciju darbu.

1. VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

1.1. Nolikuma izmantošana

Šis nolikums tiek izmantots konkursa „Gada balva cilvēku ar invaliditāti atbalstam 2020” - (turpmāk – Konkursa) rīkošanai. Nolikums ir pieejams visām ieinteresētajām personām.

Nepieciešamības gadījumā nolikumā var tikt veikti grozījumi, svītrojumi vai papildinājumi. Aktuālā nolikuma redakcija tiek publicēta interneta vietnēs www.tiesibsargs.lv, www.apeirons.lv un www.lnb.lv.

1.2. Konkursa rīkotājs

Konkursu rīko tiesībsargs sadarbībā ar Invalīdu un viņu draugu apvienību “Apeirons” un Latvijas Nacionālo bibliotēku.

2. KONKURSA MĒRĶIS

Konkursa mērķis ir novērtēt un atbalstīt cilvēku ar invaliditāti intereses pārstāvošo nevalstisko organizāciju (turpmāk - NVO), kā arī individuālu darbību, tostarp:

- 1) sekmējot labās prakses attīstību cilvēku ar invaliditāti tiesību aizsardzībā;
- 2) pievēršot sabiedrības uzmanību cilvēku ar invaliditāti situācijas uzlabošanai;
- 3) veicinot cilvēku ar invaliditāti iekļaušanu sabiedrībā.

3. KONKURSA BALVA

Konkursa balva ir speciāli veidots apbalvojums katrai nominācijai. Balva netiek izmaksāta naudas veidā.

Žūrijas komisija patur tiesības piešķirt arī atzinības rakstus. Žūrijas komisijas locekļiem ir tiesības nepiešķirt atzinības rakstus kādā nominācijā vai arī piešķirt speciālbalvas.

4. KONKURSA NOVĒRTĒJUMA PERIODS

Konkursa balva tiek piešķirta par aktivitātēm, kas ir uzsāktas vai īstenotas laika posmā no **2019. gada 1. septembra līdz 2020. gada 1. septembrim.**

5. KONKURSA NOMINĀCIJAS UN TO KRITĒRIJI

5.1. Uzdrīkstēšanās

Drosme. Taisnīgums. Vienlīdzība.

Tu esi ievērojis un zini cilvēku vai komandu, kuri ir uzlēkuši augstāk nekā jebkad. Viņu sirdis darbina taisnīgums. Viņi pārliecinājuši citus, ka mēs visi esam vienlīdzīgi. Vai arī Tu zini cilvēku, kurš pats ir izkāpis no komforta zonas un pierādījis, ka, neskatoties uz to, ka pārvietojas riteņkrēslā vai pasauli redz ar ausīm, dzird ar acīm, citus uzrunā ar žestiem, ir aktīvs un spēj pārvarēt sabiedrības skatienus un bailes no neiepazītā, lai pierādītu – katrs var! Iespējams, šie cilvēki ir mainījuši esošo praksi, likumdevējs un starptautiskās organizācijas ir atradušas veidu, kā palīdzēt; kāda sabiedrības daļa ir mainījusi attieksmi vai arī ir paveikts kāds cits varoņdarbs. Tā ir uzdrīkstēšanās!

Apbalvosim par aktīvu, iespējams, jaunu iniciatīvu vai rīcību, pārstāvot cilvēkus ar invaliditāti, viņu tiesības un intereses. Šajā nominācijā var pieteikt iniciatīvas jebkurā nozarē, piemēram, attiecībās ar valsts vai pašvaldību iestādēm, darbā, kultūrā, mākslā vai sportā.

5.2. Nodarbinātības veicinātājs

Darbs. Patstāvība. Novērtējums.

Cilvēks grib būt noderīgs, cilvēks grib būt patstāvīgs, cilvēks grib saņemt novērtējumu par padarīto. Bet ne visiem ir dota iespēja strādāt... Par laimi, ir cilvēki, kuri prot piemeklēt darbu katram pēc iespējām un varēšanas. Ir darba devēji, kuru uzskati sakņojas sociālajā atbildībā. Varbūt Tu zini kādu, kurš ir sapratis, ka, pieliekot vien nelielas pūles un izdomu darba vides pielāgošanā, uzņēmums ir kļuvis daudz atvērtāks, piemēram, cilvēkiem ar redzes vai dzirdes grūtībām. Varbūt šo pārmaiņu rezultātā uzņēmums ir atradis apzinīgu, uzticamu un centīgu darbinieku. Būtiski parādīt citiem, kā cilvēks un arī dzīvnieks var būt ieguvēji, ja katram tiks dota iespēja būt patstāvīgam.

Apbalvosim par produktīvu vai inovatīvu cilvēku ar invaliditāti nodarbinātības veicināšanu.

5.3. Sociālo tīklu balss

Karognesējs. Pieredze. Viedoklis.

Ir zinātniski pierādīts, ka cilvēks vislabāk saprot un uztver procesus, kuri skar pašu personīgi, kuros bijis iesaistīts vai vismaz līdzās stāvošs. Ar personīgo pieredzi veidojas viedoklis – spēcīgs un pamatots, emocionāls un vispusīgs. Apzinoties, ka sociālie tīkli un *blogi* ir pavēruši iespēju daudz brīvāk paust savas domas, atzinīgi vērtējami ir cilvēki, kuri ar rakstītu vārdu, foto vai video, ļāvuši iepazīt un uzzināt ko vairāk par cilvēku ar invaliditāti ikdienu, kā arī skumju un prieka brīžiem. Tie ir

ģimeņu stāsti, tie ir viedokļi – tā ir sociālo tīklu balss, kas sašūpo sabiedrību, iekustina procesus valstiskā līmenī un pievērš tradicionālo mediju uzmanību.

Apbalvosim tos, kuru viedoklis un pieredzes stāsti sociālajos tīklos un *blogos* radījuši rezonansi plašākā sabiedrībā.

5.4. Izglītotājs

Izglītība. Izpratne. Attīstība.

Informācijas pārbagātajā laikmetā ir tik svarīgi atrast cilvēkus, kuri prot citus izglītēt un atrast modernus veidus, kā to darīt. Iespējams, tā ir organizācija, kura izstrādājusi mobilo aplikāciju, iespējams, tas ir indivīds, kurš ar dzirkstošām acīm un spožām idejām palīdz cilvēkiem ar invaliditāti izglītības ceļā, lai sabiedrība taptu zinošāka un uz attīstību vērsta. Izglītotājs var būt arī tas, kurš veido izpratni un vairo toleranci visā sabiedrībā, tas, kurš ar savām zināšanām vai metodēm izglīto sabiedrību par iekļaujošo izglītību un nākotnes iespējām.

Apbalvosim par aktivitātēm, kas nodrošina iekļaujošo izglītību (tai skaitā, interešu izglītību, tālākizglītību), interaktīvu metožu pielietošanu/izstrādi, lai veicinātu cilvēku ar invaliditāti tiesības uz izglītību.

5.5. Bērnu atbalsts

Mīlestība. Drošība. Nākotne.

Bērni ir mūsu nākotne. Lai top apbērti ar labiem vārdiem, top apbrīnoti un samīļoti, top cildināti un godāti tie, kuri palīdz bērniem, sniedz mīlestību un rūpes, iedod prieku un ticību bērnu spēkiem. Vai tas būtu pasākums, vai tā būtu kāda cita laba ideja, kas uzlabojusi dzīves kvalitāti kādam konkrētam bērnam vai bērnu grupai, lai top! Lai top! Lai top! Varbūt tas ir uzņēmējs, kurš palīdz sava darbinieka bērniem, nodrošinot īpaši pielāgotu spēļu istabu? Pastāsti mums, mēs gribam, lai visi par viņu uzzina un top iedvesmoti!

Apbalvosim par izciliem sasniegumiem, aizstāvot bērnu ar invaliditāti tiesības un intereses dažādās jomās, piemēram, sociālā iekļaušana, tiesības uz kultūru, izglītību.

5.6. Pakalpojumu nodrošinātājs

Atbalsts. Palīgs. Dzīves kvalitāte.

Esam raduši pie dažādiem pakalpojumiem, piemēram, telefonoperatoru, banku, ēdināšanas pakalpojumiem un daudziem citiem. Esam raduši, ka daudzas lietas varam izdarīt paši. Taču ne visi var izdarīt pilnīgi visu paši saviem spēkiem, tāpēc ir nepieciešams atbalsts. Tā mēs pietuvojamiem pilnībai. Kurš ir tas palīgs? Varbūt tas ir kāds fizioterapijas entuziasts, atbalsta sniedzējs vai domubiedru grupa? Varbūt tas ir kāds pavisam jauns pakalpojumu sniedzējs, par kuru zina vien retais? Vai tieši pretēji – zināms, atzīts un ļoti pieprasīts? Pastāsti mums! Vairosim dzīves kvalitāti kopā!

Apbalvosim par cilvēkiem ar invaliditāti pieejamu un daudzveidīgu pakalpojumu attīstību un nodrošināšanu.

6. KONKURSA NORISE

6.1. Konkursa nominanti

Konkursā drīkst pieteikt gan indivīdu (piemēram, privātpersona, uzņēmums, sociālais uzņēmējs, domu biedru grupa), gan arī NVO, kas pārstāv cilvēku ar invaliditāti intereses, un savu darbību veic Latvijas Republikā. Nominanti tiek iedalīti divās kategorijās: 1) NVO; 2) Individuāls sniegums.

6.2. Konkursa nominantu pieteikšana

Ikviens iedzīvotājs, institūcija, pašvaldība, uzņēmums vai organizācija var izvirzīt nominantus, aizpildot Nominanta pieteikuma veidlapu kategorijā - NVO (pielikums Nr.1) un kategorijā - Individuāls sniegums (pielikums Nr.2) un nosūtīt to elektroniski uz Tiesībsarga biroja e-pasta adresi gadabalva@tiesibsargs.lv.

Nominantu pieteikšana notiek no **2020. gada 7. septembra līdz 2020. gada 5. oktobra plkst.24.00**. Pēc termiņa beigām iesniegtie pieteikumi netiek vērtēti. Vienu Nominantu var pieteikt vairākās nominācijās.

Uzmanību! Nominantiem nav tiesību pieteikties personīgi. Nominantus piesaka trešās personas.

6.3. Iesniedzamie dokumenti

Pilnībā aizpildīts Nominanta pieteikums (pielikums Nr.1 vai pielikums Nr.2), kas ir noformēts datorrakstā, sastādīts valsts valodā un nav anonīms. Nominanta pieteikums sastāv no piecām daļām:

Kategorijā - NVO

- 1) Organizācija, kuru vēlaties pieteikt.
- 2) Izvēlētā nominācija.
- 3) Kādu labu darbu vai projektu cilvēku ar invaliditāti labā ir veikusi Jūsu pieteiktā organizācija no 2019. gada 1. septembra līdz 2020. gada 1. septembrim? Ja iespējams, pievienojiet apliecinājumu minētajam faktam (piemēram, foto, interneta vietnes adrese vai publikācija utt.).
- 4) Pieteiktās organizācijas kontaktinformācija (kontaktpersonas vārds, uzvārds, e-pasts, tālrunis, ja ir – interneta vietnes adrese).
- 5) Jūsu kā pieteicēja vārds, uzvārds vai organizācija un kontaktinformācija (tālrunis, e-pasts).

Kategorijā – Individuāls sniegums

- 1) Individuāla persona/uzņēmums/sociālais uzņēmējs/domubiedru grupa, kuru vēlaties pieteikt.
- 2) Izvēlētā nominācija.
- 3) Kādu labu darbu vai projektu cilvēku ar invaliditāti labā ir veikusi Jūsu pieteiktā persona/uzņēmums/domubiedru grupa laikā no 2019. gada 1. septembra līdz 2020. gada 1. septembrim? Ja iespējams, pievienojiet apliecinājumu minētajam faktam (piemēram, foto, interneta vietnes adrese vai publikācija utt.).

- 4) Pieteiktā nominanta kontaktinformācija (vārds, uzvārds, e-pasts, tālrunis, ja ir – interneta vietnes adrese).
- 5) Jūsu kā pieteicēja vārds, uzvārds vai organizācija un kontaktinformācija (tālrunis, e-pasts).

7. ŽŪRIJAS KOMISIJA

- 7.1. Žūrijas komisiju veido un apstiprina tiesībsargs, kas ir žūrijas komisijas priekšsēdētājs.
- 7.2. Žūrijas komisijā tiek pieaicināti aktīvi valsts institūciju, nevalstisko organizāciju, plašsaziņas līdzekļu un sabiedrības pārstāvji. Žūrijas komisija sastāv no pieciem līdz deviņiem žūrijas locekļiem. Žūrijas komisijas locekļu kopējais skaits ir nepāra skaitlis.
- 7.3. Žūrijas komisijas locekļa pārstāvētā NVO nevar pretendēt uz nomināciju. Ja šāda NVO tiek pieteikta, minētais pieteikums netiek vērtēts.
- 7.4. Žūrijas komisijas loceklis nav uzskatāms par amatu likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpratnē.

8. VĒRTĒŠANA

- 8.1. Žūrijas komisija no **2020. gada 9. oktobra līdz 19. oktobrim** vērtē Nominantu pieteikumus. Ja pieteikums nav noformēts atbilstoši šā Nolikuma 6.3. punktā norādītajam, žūrija attiecīgo Nominanta pieteikumu tālāk nevērtē.
- 8.2. Žūrijas komisija veic Nominantu pieteikumu vērtēšanu divās kārtās. Pirmajā kārtā Nominantu pieteikumu vērtēšana notiek, žūrijas komisijai aizpildot Nominantu vērtēšanas lapu (3. pielikums) un piešķirot tiem punktus no 1 līdz 10, kur 10 ir maksimālais vērtējums un 1 ir minimālais vērtējums. Žūrijas komisijas locekļu piešķirtais punktu skaits tiek summēts, attiecīgi balvu konkrētajā kategorijā piešķirot Nominantam, kurš ir ieguvis lielāko punktu skaitu kopvērtējumā. Žūrijas komisijai ir tiesības galvenās balvas nepiešķirt vai arī piešķirt speciālbaldas. Ja kādā nominācijā Nominantiem ir vienāds punktu skaits, izšķirošā ir žūrijas komisijas priekšsēdētāja balss.
- 8.3. Otrajā kārtā katrs žūrijas komisijas loceklis izvērta līdz diviem kandidātiem atzinības rakstu saņemšanai pa nominācijām. Lēmumu par atzinības rakstu (līdz 2 atzinības rakstiem) piešķiršanu katrā nominācijā žūrijas komisija pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu, atklāti balsojot.
- 8.4. Žūrijas komisijas loceklis ir neatkarīgs un brīvs savos apsvērumos un vērtējumā. Vērtējuma objektivitāte tiek nodrošināta caur ekspertu atlases veidu, nevis konkrētiem izstrādātajiem kritērijiem.

9. APBALVOŠANA

Nominantu apbalvošana notiek svinīgā ceremonijā **2020. gada 3.decembrī** Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Mūkusalas ielā 3, Rīgā, LV-1423.

10. ORGANIZATORA REKVIZĪTI UN KONTAKTINFORMĀCIJA

Latvijas Republikas Tiesībsarga birojs
 Reģistrācijas Nr. 90000055101
 Juridiskā adrese: Baznīcas iela 25, Rīgā, LV-1010

1. Raina Anna Ločmele

Komunikācijas un starptautiskās sadarbības nodaļas konsultante

Tālrunis: 67 201 416

e-pasts: gadabalva@tiesibsargs.lv

2. Viktorija Grišūlonoka

Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas vecākā juriste

Tālrunis: 25 201 543

e-pasts: gadabalva@tiesibsargs.lv

3. Ineta Rezevska

Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas vadītāja

Tālrunis: 26 409 074

e-pasts: gadabalva@tiesibsargs.lv

Nominanta pieteikums

Kategorija – NVO

1. Organizācija, kuru vēlaties pieteikt

2. Izvēlētā nominācija

(Lūdzu, izvēlieties vienu no 6 apbalvojuma nominācijām, iezīmējot vai liekās izdzēšot)

- 2.1. Nominācija “Uzdrīkstēšanās”
- 2.2. Nominācija “Nodarbinātības veicinātājs”
- 2.3. Nominācija “Sociālo tīklu balss”
- 2.4. Nominācija “Izglītotājs”
- 2.5. Nominācija “Bērnu atbalsts”
- 2.6. Nominācija “Pakalpojumu nodrošinātājs”

3. Kādu labu darbu vai projektu cilvēku ar invaliditāti labā ir veikusi Jūsu pieteiktā organizācija no 2019. gada 1. septembra līdz 2020. gada 1. septembrim?

Lūdzu:

- a) *aprakstiet detalizētāk kas, kad un kā tika paveikts un ar kādu rezultātu;*
- b) *iekļaujiet aprakstu par aktivitātēm, kas notikušas konkrētajā laika posmā.*
- c) *pievienojiet apliecinājumu minētajam faktam, ja iespējams – foto, interneta vietnes adresi vai publikāciju utt.*

4. Pieteiktās organizācijas kontaktinformācija (pieteikumi bez pieteiktās organizācijas kontaktinformācijas – kontaktpersonas vārds, uzvārds, tālruna numurs, e-pasts, – netiks vērtēti)

5. Jūsu kā pieteicēja vārds, uzvārds vai organizācija un kontaktinformācija (tālrunis, e-pasts). Anonīmi pieteikumi netiks pieņemti

Nominanta pieteikums

Kategorija – Individuāls sniegums

1. **Individuāla persona/uzņēmums/sociālais uzņēmējs/domubiedru grupa, kuru vēlaties pieteikt**
2. **Izvēlētā nominācija**
(Lūdzu, izvēlieties vienu no 6 apbalvojuma nominācijām, iezīmējot vai liekās izdzēšot)
 - 2.1. Nominācija “Uzdrīkstēšanās”
 - 2.2. Nominācija “Nodarbinātības veicinātājs”
 - 2.3. Nominācija “Sociālo tīklu balss”
 - 2.4. Nominācija “Izglītotājs”
 - 2.5. Nominācija “Bērnu atbalsts”
 - 2.6. Nominācija “Pakalpojumu nodrošinātājs”
3. **Kādu labu darbu vai projektu cilvēku ar invaliditāti labā ir veikusi Jūsu pieteiktā persona/uzņēmums/sociālais uzņēmējs/domubiedru grupa no 2019. gada 1. septembra līdz 2020. gada 1. septembrim?**
Lūdzu:
 - a) aprakstiet detalizētāk kas, kad un kā tika paveikts un ar kādu rezultātu;
 - b) iekļaujiet aprakstu par aktivitātēm, kas notikušas konkrētajā laika posmā.
 - c) pievienojiet apliecinājumu minētajam faktam, ja iespējams – foto, interneta vietnes adresi vai publikāciju utt.
4. **Pieteiktās personas/uzņēmuma/grupas pārstāvja kontaktinformācija** (pieteikumi bez kontaktinformācijas – kontaktpersonas vārds, uzvārds, tālruna numurs, e-pasts, – netiks vērtēti)
5. **Jūsu kā pieteicēja vārds, uzvārds vai organizācija un kontaktinformācija** (tālrunis, e-pasts). Anonīmi pieteikumi netiks pieņemti

Nominantu vērtēšanas lapa

Nominācija “ _____ ”

Nr.	Pieteiktā persona vai organizācija	Piešķirto punktu skaits no 1 līdz 10 ¹
1		
2		
3		
4		
5		
6		
... ²		

Žūrijas locekļa (-es) vārds, uzvārds _____

Žūrijas locekļa (-es) paraksts _____

Datums: 2020. gada __. _____

Vieta: _____

¹ 10 ir maksimālais vērtējums, 1 ir minimālais vērtējums.

² Rindu skaits tabulā atbilst pieteikuma anketu skaitam konkrētajā kategorijā.